Verkennend Ecologisch Onderzoek

Ruysdaelkade 2-4 Amsterdam

Rapport 25A011
Uitgave februari 2025

WATERSNIP advies

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek Ruysdaelkade 2-4 Amsterdam
Status rapport	Definitief
Projectnummer	25A011
Datum uitgave	februari 2025
Samengesteld door	5.1, 2, e adviseur Watersnip Advies 5.1, 2, e adviseur Watersnip Advies 5.1, 2, e adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	5.1, 2, e
Contactpersoon opdrachtgever	5.1, 2, e

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

De inhoud van dit advies is met uiterste zorg samengesteld. Watersnip Advies sluit alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welk aard dan ook, die onverhoopt zou kunnen voortvloeien uit of verband houdt met het gebruik van dit document.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

2 LOCATIEBESCHRIJVING 6

2.1 Huidige situatie 6
2.2 Plannen 6

3 TOETSINGSKADER 7

3.1 Europese richtlijnen 7
3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving 7
3.2.1 Omgevingswet 2024 7
3.2.2 Natuurnetwerk Nederland 10
3.2.3 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland 11

4 RESULTATEN ONDERZOEK 13

4.1 Methode 13
4.2 Flora 13
4.3 Fauna 14
4.3.1 Vogels 14
4.3.2 Vissen 14
4.3.3 Amfibieën 14
4.3.4 Reptielen 15
4.3.5 Grondgebonden zoogdieren 15
4.3.6 Vleermuizen 15
4.3.7 Overige soorten 16

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 18

5.1 Conclusies en aanbevelingen 18
5.2 Algemene Zorgplicht 19
5.3 Specifieke Zorgplicht 19
5.4 Natuur-inclusief bouwen 19

1 Inleiding

Het Rijksmuseum Amsterdam is voornemens het terrein rond Ruysdaelkade 2-4 in Amsterdam her in te richten.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:
- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing flora- en fauna-activiteiten Omgevingswet);
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden (toetsing flora- en fauna-activiteiten Omgevingswet);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing flora- en fauna-activiteiten Omgevingswet);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Omgevingsbeleid provincie Noord-Holland).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden. Dit gebeurt middels een bureaustudie en veldonderzoek naar de aanwezige flora en fauna. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundige op het gebied van ecologie.

In februari 2025 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in de onderzoekslocatie. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen de onderzoekslocatie beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor de onderzoekslocatie geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden. Tevens worden enige aanbevelingen gedaan t.b.v. de zorg voor de biodiversiteit.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de verbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

Natuurgebieden H.3	**Gevolgen**
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebieden Markermeer & IJmeer ligt op 6,1km van het plangebied. Door deze afstand is het niet nodig om een stikstofdepositieberekening uit te voeren voor de aanleg- en gebruiksfase.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	**Overtreding verbodsbepalingen**
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten Bruine kikker, Gewone pad Bosmuis, Egel, Haas en Konijn, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Omgevingswet door de provincie Noord-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

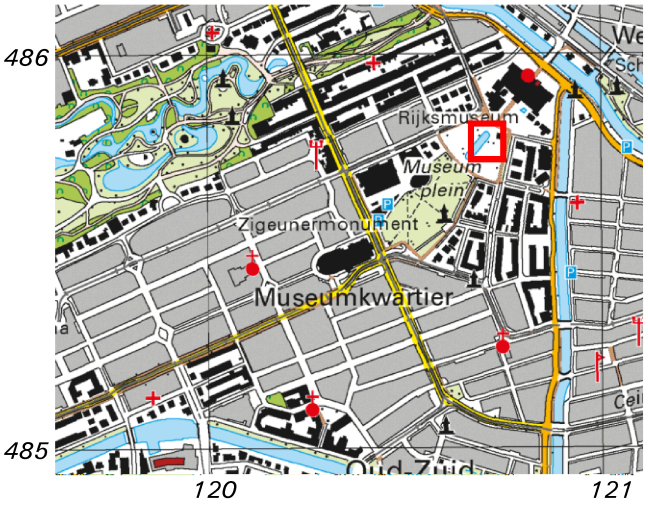
Soortgroep H.4	**Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist**
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Omgevingswet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Omgevingswet hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

De onderzoekslocatie ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten:
120, 485.

Het plangebied is gelegen in Amsterdam ten oosten van het Vondelpark. Het plangebied betreft een park dat deels omheind is met een bakstenen muur. Hier staan drie gebouwen van bakstenen muren met pannendaken. In het omheinde deel staan grote plantenbakken en diverse bomen. De rest van het plangebied bestaat uit grasveld met kruiden en diverse bomen.

Figuur 1 Het plangebied (rode contour)

2.2 Plannen

Het Rijksmuseum Amsterdam is voornemens het terrein rond Ruysdaelkade 2-4 in Amsterdam her in te richten.

Figuur 2 Park en muur in het plangebied

Figuur 3 Overzicht bebouwing in het plangebied

Figuur 4 Binnentuin in het plangebied

Figuur 5 Bebouwing in het plangebied

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura 2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. De richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet is geïmplementeerd in de overkoepelende Omgevingswet. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2024.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Omgevingswet 2024

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. De Wet Natuurbescherming is opgenomen in de Omgevingswet. Onder de noemer 'flora- en fauna-activiteiten' wordt getoetst of ingrepen of activiteiten van invloed zijn op beschermde gebieden, planten en diersoorten.

Natura 2000-gebieden
In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura 2000-gebied vallen.
Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

<u>Stikstofdepositie</u>
Sinds 2015 werkte de overheid met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan minder stikstof in de natuur. In mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat dit programma niet meer gebruikt mag worden. In Provincie Zuid-Holland is afhankelijk van de omvang van het initiatief een stikstofdepositieberekening nodig.
Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Hierin worden resultaatverplichtingen voor stikstofreductie genoemd voor 2025, 2030 en 2035. In deze wet gold een bouwvrijstelling. Deze gold voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. In november 2022 heeft de Raad van State uitspraak gedaan betreffende de vrijstelling van de bouwfase. Deze vrijstelling voldoet niet aan het Europese Natuurbeschermingsrecht. In projecten dient zowel de bouwfase als de gebruiksfase berekend te worden.

Soorten
De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Omgevingswet worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (vrl) en

beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a.: (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een vergunning moet worden aangevraagd (aanvraag flora- en fauna-acitviteit).
De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of vergunning zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een vergunning te worden aangevraagd. Vergunningen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of vergunning zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een vergunning wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het tijdig integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een vergunningsaanvraag mogelijk voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade.
Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

In het kader van de Omgevingswet zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten worden vijf categorieën onderscheiden: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7)
Voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten
Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.
Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Omgevingswet
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied. Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' ligt op 6,1 km ten oosten van het plangebied. Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' ligt op 8,4 km ten noorden van het plangebied. Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' bevat habittypen die aangewezen zijn als stikstof gevoelig.

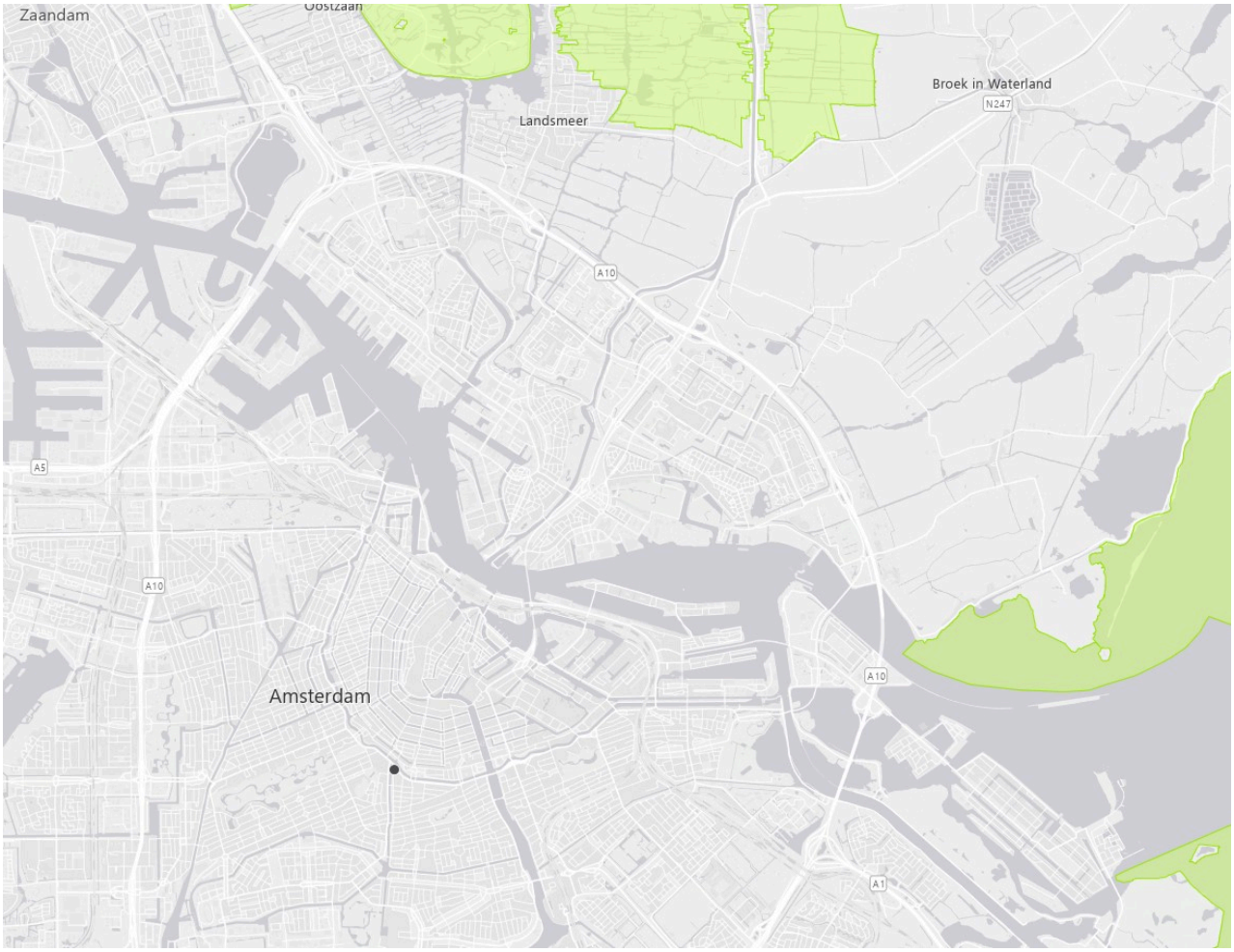
De doelsoorten van 'Markermeer & IJmeer' zijn, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad, Meervleermuis, Aalscholver, Visdief, Fuut, Lepelaar, Grauwe gans, Brandgans, Smient, Krakeend, Slobeend, Krooneend, Tafeleend, Kuifeend, Toppereend, Brilduiker, Nonnetjes, Grote zaagbek, Meerkoet, Dwergmeeuw en Zwarte stern.

De doelsoorten van 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' zijn, Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Beekdonderpad, Rivierdonderpad, Meervleermuis, Noordse Woelmuis, Roerdomp, Bruine kiekendief, Kemphaan, Watersnip, Visdief, Snor, Rietzanger, Grauwe gans, Smient, Krakeend, Slobeend, Meerkoet en Grutto.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura 2000-gebied. Andere soorten, zoals de eenden en andere watervogels foerageren ook in de wijdere omgeving van het Natura 2000-gebied. De cultuurdruk in het plangebied is echter te hoog om geschikt te zijn voor deze wetlandsoorten als foerageergebied.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura 2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Figuur 6 Ligging van de onderzoekslocatie (zwarte markering) t.o.v. Natura 2000-gebieden

Stikstofdepositie

Het initiatief betreft het herinrichten van het terrein rond Ruysdaelkade 2-4 in Amsterdam. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 6,1km. Het herinrichten van een gebied veroorzaakt, in vergelijking met sloop en nieuwbouw, relatief weinig stikstofdepositie. Omdat er geen woningen of nieuwe bedrijven komen wordt er geen verandering van gebruiksfase verwacht. Door de ruime afstand is er geen stikstofdepositieberekening nodig van de aanlegfase en de gebruiksfase.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgen agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

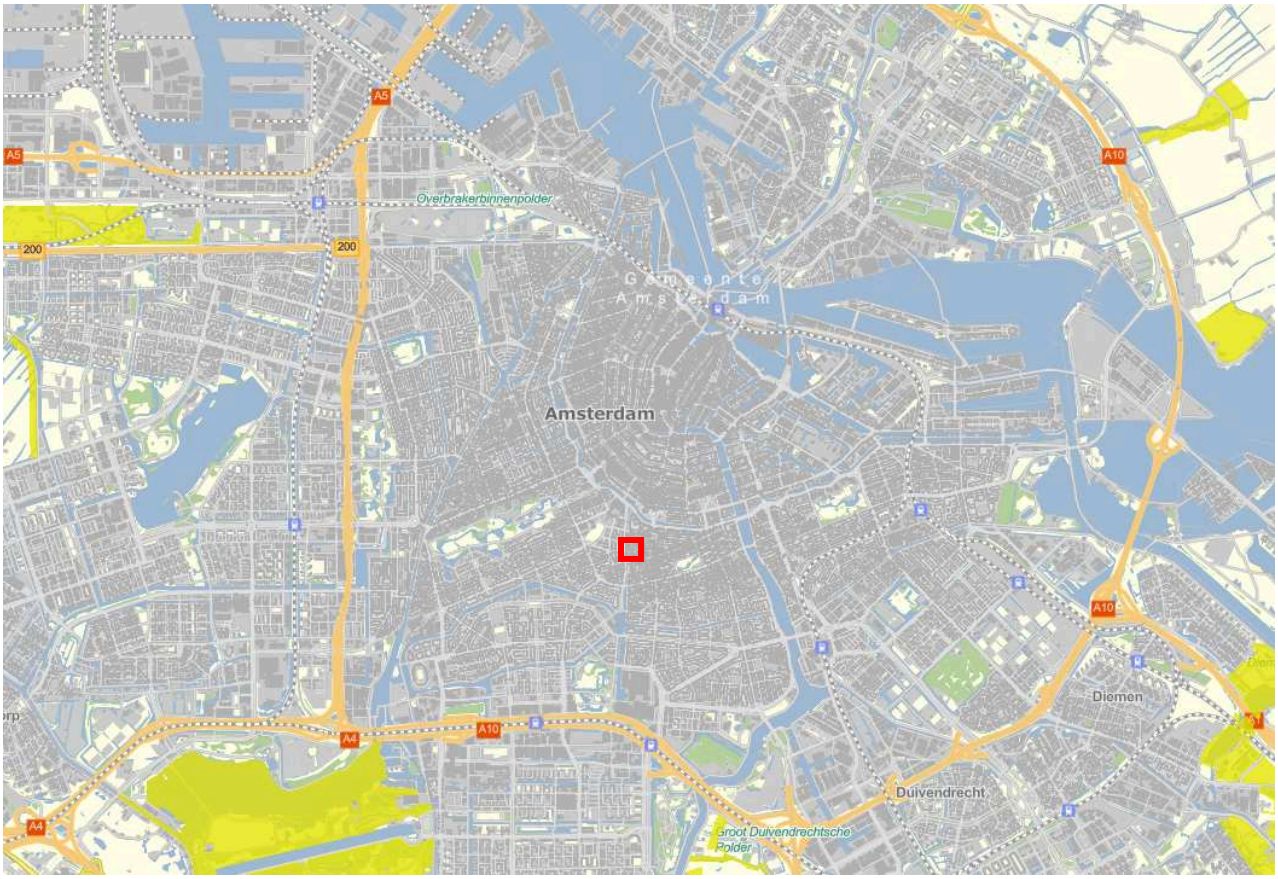
De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte,

opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (figuur 7). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 7 Ligging van het plangebied (rode contour) t.o.v. de NNN gebieden (geel)

3.2.3 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland

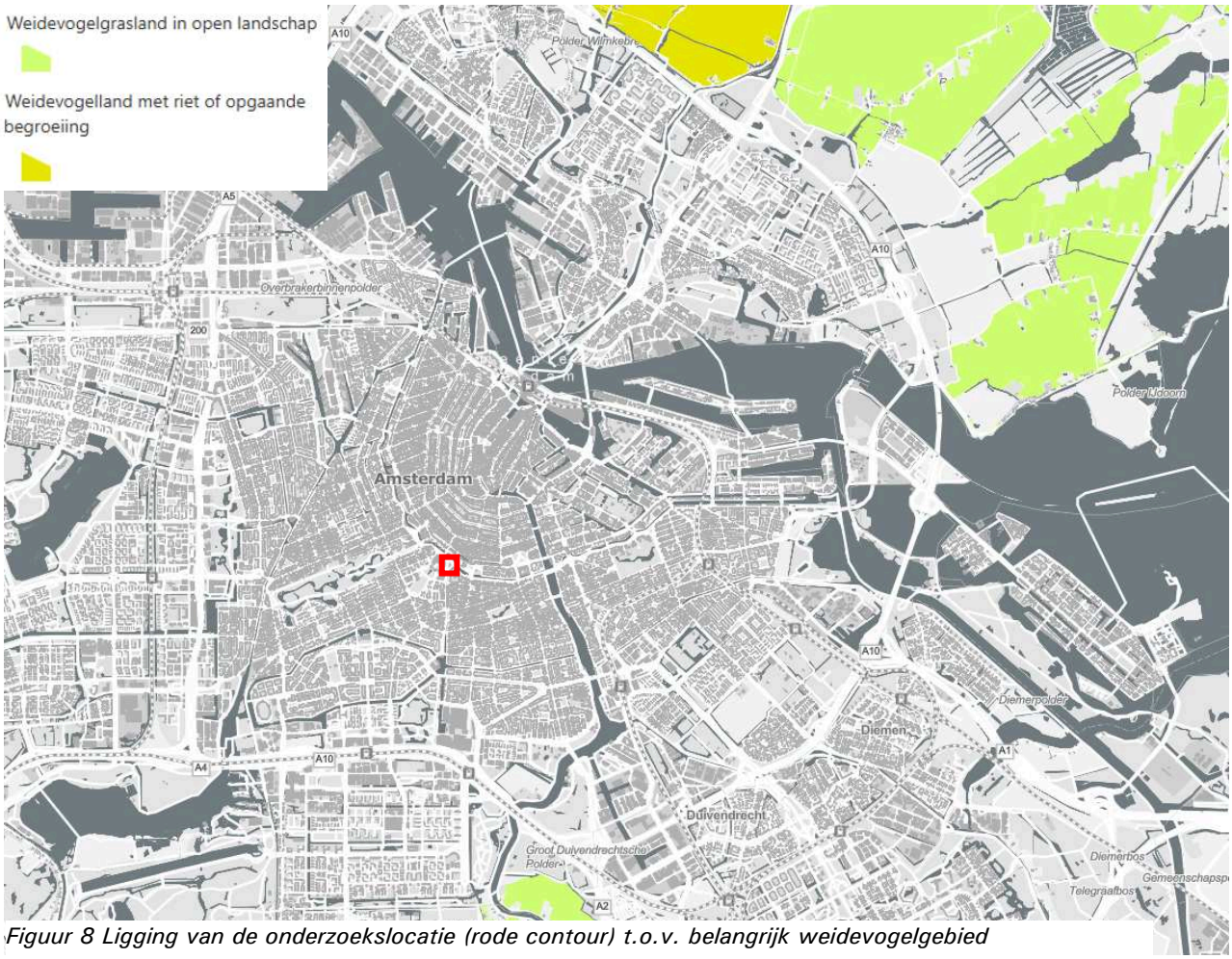
Vanaf 17 november 2020 geldt de omgevingsverordening van NH2020. In deze omgevingsverordening zijn regels samengevoegd op het gebied van natuur, milieu, mobiliteit, erfgoed, ruimte en water.

De provincie wil balans tussen economische groei en leefbaarheid. Dit betekent dat in heel Noord-Holland een basiskwaliteit van de leefomgeving wordt gegarandeerd. In de visie zijn 5 bewegingen met ontwikkelprincipes beschreven voor de ontwikkeling van de leefomgeving.

1. Dynamisch schiereiland. Hierin is het benutten van de unieke ligging van Noord-Holland, te midden van water, leidend.
2. Metropool in ontwikkeling. Hierin wordt beschreven hoe de Metropoolregio Amsterdam steeds meer als één stad functioneert.
3. Sterke kernen, sterke regio's, gaat over de ontwikkeling van centrumgemeenten die de gehele regio waarin ze liggen vitaal houden.
4. Nieuwe energie, benut de economische kansen van de energietransitie.
5. Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving, staan het ontwikkelen van natuurwaarden en een economisch duurzame agrarische sector centraal.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is reeds in hoofdstuk 3.2.2 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de NNN en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven.
Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de NNN zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

<u>Toetsing Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland</u>
In de directe omgeving van de onderzoekslocatie is geen bijzondere natuur te vinden (figuur 8). Er zal daarom geen schade ontstaan door de plannen.

Figuur 8 Ligging van de onderzoekslocatie (rode contour) t.o.v. belangrijk weidevogelgebied

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in de onderzoekslocatie zouden kunnen voorkomen. Soorten die op een afstand van 0 tot 1km zijn waargenomen, worden in dit rapport behandeld. Indien relevant worden soorten op een afstand van 1 tot 5km ook genoemd. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 6 februari 2025 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies de onderzoekslocatie ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Er is als volgt te werk gegaan:

a. Met behulp van een ladder is de dakconstructie van de gebouwen aan de binnen- en buitenzijde geïnspecteerd op eventueel aanwezige ruimtes. Hierbij zijn ook dakpannen gelicht.
b. Met behulp van een schroevendraaier en koevoet zijn de aanwezige spleten/ruimten gecontroleerd op mogelijk gebruik als invliegopening door vleermuizen.
c. Er is gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen (bijv. uitwerpselen).

4.2 Flora

In het plangebied staan diverse bomen als Spaanse aak, Populier en Esdoorn. In de plantenbakken staan voornamelijk cultivars. Ook in het grasveld zijn cultivars aangebracht. Ander aangetroffen kruiden zijn soorten als Smalle weegbree en Klimop.

Uit de bureaustudie blijkt dat Blaasvaren, Groensteel, Kartuizer anjer, en Kluwenklokje voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km)

De Blaasvaren (andere soorten / Rode lijst ‘Bedreigd’) is te vinden op schaduwrijke plekken de plant kan hierbij groeien in bossen, op hellingen, langs holle wegen en op vochtige muren.

Groensteel (andere soorten / Rode lijst ‘Gevoelig’) groeit op muren, bij waterkanten, in bossen of in gebergte het zoekt hierbij plekken met schaduw op.

Kartuizer anjer (andere soorten / Rode lijst ‘Bedreigd’) groeit voornamelijk op zonnige plaatsen in graslanden, bermen of op rotsachtige plaatsen. De bodem waarop de Kartuizer anjer groeit is kalkhoudend.

Kluwenklokje (andere soorten / Rode lijst ‘Ernstig bedreigd’) groeit op kalkhoudende gronden en is een licht minnende plant. Ze groeien in bermen, graslanden, uiterwaarden en bosranden.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Hierbij is de kademuur niet onderzocht. Hieraan worden geen werkzaamheden uitgevoerd. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Groen halsbandparkiet, Merel, Kokmeeuw, Pimpelmees en Koolmees. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Omgevingswet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen broedende vogels aangetroffen, omdat de inventarisatie buiten het broedseizoen is uitgevoerd. De bomen binnen het plangebied zijn wel geschikt als broedlocatie voor vogels.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Gierzwaluw en Huismus maken gebruik van menselijke bebouwing als nestlocatie. Hier nestelen deze soorten onder dakpannen en in grote openingen in muren. De daken zijn voorzien van dakpannen. De kantpannen zitten strak tegen de gevels aan waardoor er geen ruimte beschikbaar is. De daken eindigen in een dakgoot die vrij laag hangt. Dit in combinatie met de aanwezige cultuurdruk maakt de locatie ongeschikt voor Huismus en Gierzwaluw als nestlocatie. Tevens zijn er geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten. De aanwezigheid van nestlocaties van Gierzwaluw en Huismus in het plangebied kan worden uitgesloten.

Het plangebied is niet geschikt voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en uilensoorten. Dit komt door de hoge cultuurdruk in en om het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-1km). Tevens zijn er geen werkzaamheden gepland aan nabijgelegen water. Schade aan (algemene) vissoorten is derhalve niet aan de orde.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat Bruine kikker en Gewone pad (beide andere soorten) voorkomt in en rond het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Omgevingswet in de Provincie Noord-Holland. Deze soorten staan wel op de Rode Lijst. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten. In de specifieke zorgplicht worden maatregelen opgenomen ter bescherming van deze soorten (zie paragraaf 5.3).

Uit de bureau studie blijkt dat de Alpenwatersalamander (andere soorten / Rode lijst status ‘thans niet bedreigd’) in de directe omgeving van het plangebied voorkomt (0-1 km). Daarnaast komt de Rugstreeppad (hrl/ Rode lijst status ‘gevoelig’) ook voor in de wijdere omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Alpenwatersalamander leeft voornamelijk in bosrijke gebieden met zowel loof- als naaldbomen. Dit habitat is niet aanwezig in het plangebied. Tevens is het water niet van voldoende kwaliteit als leefgebied van de Alpenwatersalamander. De aanwezigheid van de Alpenwatersalamander in het plangebied kan worden uitgesloten.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook overgangen in het landschap als dijktaluds en de grenzen tussen bovenland en droogmakerij vindt de Rugstreeppad aantrekkelijk als leefgebied.
Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied. Momenteel kan de aanwezigheid van de Rugstreeppad in het plangebied worden uitgesloten.
Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen en regenwater kan stagneren, wordt het gebied mogelijk wel aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie. Echter door de ligging van het plangebied, in het centrum van de stad, wordt de Rugstreeppad hier niet verwacht.

4.3.4 Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde reptielen in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn. Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde reptielen. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bosmuis, Egel, Haas en Konijn (allen andere soorten) (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Omgevingswet in de provincie Noord-Holland. Deze soorten staan wel op de Rode Lijst. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten. In de specifieke zorgplicht worden maatregelen opgenomen ter bescherming van deze soorten (zie paragraaf 5.3).

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen andere grondgebonden zoogdieren voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (hrl).
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1 km), Meervleermuis, Tweekleurige vleermuis en Watervleermuis (1-5 km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. In het kader van het vleermuisprotocol is een bouwkundige inspectie uitgevoerd.
Vleermuizen maken gebruik van menselijke bebouwing en boomholtes als verblijfplaats.
De bebouwing in het plangebied bestaat uit drie gebouwen en een bakstenen muur. In de muur zijn geen openingen aanwezig. De muren van de bebouwing beschikken niet over gaten of open stootvoegen. De daktrimmen, boeiboorden en daklijsten zijn strak afgewerkt. De kantpannen sluiten strak aan op de muur en de dakpannen liggen strak op elkaar. Hierdoor is er geen ruimte in de bebouwing aanwezig waar vleermuizen gebruik van kunnen maken als verblijfplaats. De bomen in het plangebied beschikken niet over holtes.

Figuur 9 Muur zonder openingen en strakke daktrim

Figuur 10 Strakke dakpannen op bebouwing

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan worden uitgesloten.

De bomen in het plangebied kunnen wel als foerageergebied gebruikt worden door vleermuizen. Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. In de directe omgeving van het plangebied zijn bomenrijen en parken met bomen aanwezig. Hier zijn dus alternatieve foerageermogelijkheden. De bomen in het plangebied dienen niet als essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat Grote vos (andere soorten / Rode lijst status ‘kwetsbaar’) en lepenpage (andere soorten / Rode lijst status ‘thans niet bedreigt’) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km).

De Grote vos is een zwervende vlinder. Hij leeft van sap van honingdauw, bloedende bomen en rottend fruit. Het plangebied beschikt niet over deze foerageermogelijkheden. De aanwezigheid van de Grote vos in het plangebied kan worden uitgesloten.

De lepenpage komt voor in bosranden, bossen, parken of grote tuinen waar lepen aanwezig zijn. Verschillende soorten binnen de lepen zijn waardplanten voor de lepenpage. In het plangebied zijn geen iepen aanwezig. De aanwezigheid van de lepenpage in het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de verbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.
In de onderste tabel staan de soortgroepen die aanvullende maatregelen vereisen.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	**Gevolgen**
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebieden Markermeer & IJmeer ligt op 6,1km van het plangebied. Door deze afstand is het niet nodig om een stikstofdepositieberekening uit te voeren voor de aanleg- en gebruiksfase.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	**Overtreding verbodsbepalingen**
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten Bruine kikker, Gewone pad Bosmuis, Egel, Haas en Konijn, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Omgevingswet door de provincie Noord-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Flora §4.2	Nee
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Omgevingswet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Omgevingswet hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Omgevingswet de algemene zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7). Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

In het kader van de Algemene Zorgplicht wordt geadviseerd zoveel mogelijk bomen in het plangebied te behouden. De bomen dienen als potentieel foerageergebied voor vleermuizen en vogels en stimuleren de biodiversiteit.

5.3 Specifieke Zorgplicht

In het plangebied kunnen Rode lijstsoorten niet worden uitgesloten. Hierbij gaat het om vogels, amfibieën en zoogdieren. Voor deze soorten dienen specifieke maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen zijn:

- Het gebied in één richting te maaien. Hierdoor blijft een ontsnappingsroute voor zoogdieren en amfibieën aanwezig;
- Tijdens het maaien iemand voor de maaimachine uit laten lopen. Deze persoon werkt als afschrikkend voor aanwezige diersoorten. Het verjagen van deze dieren voorkomt dat deze te laat kunnen reageren op de maaimachine.

5.4 Natuur-inclusief bouwen

Het Rijksmuseum Amsterdam is voornemens het terrein rond Ruysdaelkade 2-4 her in te richten. Dit kan gedaan worden door te kiezen voor inheemse beplanting bij het aanleggen van nieuwe vegetatie.

Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Utrecht, 1:25.000*, Landsmeer, 2016

2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015

3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018

4. Norren, E. van, J. Dekker en H. Limpens, 2020. *Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria.* Rapport 2019.026. Zoogdiervereniging, Nijmegen

5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021.

6. '© NDFF - quickscanhulp.nl 27-1-2025

Geraadpleegde internetsites:

7. www.rijksoverheid.nl
8. www.bij12.nl
9. www.rvo.nl
10. www.ravon.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zoogdiervereniging.nl
13. www.floron.nl
14. www.floravannederland.nl
15. www.vogelbescherming.nl
16. https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet
17. www.topokaartnederland.nl/
18. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx
19. www.waarneming.nl

Watersnip Advies
Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie
Watersnip v.o.f.
’s-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 76653862
+31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

